

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. D. Ioannis Ivsti Lanspergii, Natione Bavari, Illvminati Ac Religiosissimi viri, Carthusiae Coloniensis ante annos centum Vicarii, & Magistri Nouitiorum laudatissimi Opera

In Qvinque Tomos Distributa, à mendis expurgata, veteri integritati
restituta, & indicibus locupletata

In Passionem D.N. Iesv Christi Homeliae quinquaginta sex, Theoremata
viginti octo, totidemque sermones. In Monotesseron Praeterea Eivsdem
Passionis Dominicae, iuxta Euangelistarum & historiae fidem, Elucidatio.
Conciones ad Haec Paraeneticae in praecipuis anni & Sanctorum
festiuitatibus habitae

Landsberg, Johannes Justus

Coloniae Agrippinae, Anno M.DC.XXVIII

Iesus amorem suum atque fidelitatem semper quidem, at potissimum
priusqua[m] trasiret ex hoc mundo ad Patrem, vti erga suos declarauerit
Concio IV.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47113](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47113)

bere quomodo differant. moribus occasio sumitur delinquendi. Potest enim bonus vir bonum alio quod & bene agere, quod tamen infirmis aut malis fit in ruinam, non ex conditione facti operis, nec ex intentione auctoris, sed ex videntis aut in firmitate aut malitia. Hoc modo ex Christo saepe scandalum sumptum est, non datur. Aliud enim est, sumere: aliud, præbere scandalum. Iudæi in omnibus per se Christus egit, quod pessimorum est & præcipue inuidorum, scandalum sumperunt. Ex eius enim & verbis & operibus, vnde debuerant potera iniquificari, occasionem sibi maioris sumperunt inuidiæ & caliginis, vnde semper seipsis euaderent peiores. Hoc scandalum sumperunt Iudæi, Christus vero non præbuit: quia nihil legit quod speciem haberet delicti, vnde merito quod deberet posse fieri deterior, nisi quod sua quemuis temeritas, sua invidia aut odium superbiæ in expugnata reddit corruptionem. De hoc scandalum Iesus loquens: *Beatus*, inquit, *qui non fuerit scandalizatus in me*. Porro, de scandalum de quo loquitur, quando dicit, *Ve homini per quem scandalum venit*, Expedit ei, &c. de scandalum vult loqui quod præbatur, vbi iniuste viuatur aut docetur, aut non corripitur, aut vbi cunq; agitur quid illicitum, quod solet ex conditione operis, propterea quod malum illicitum vè sit, aut mali speciem habeat, alicui esse offenculo. Hoc modo nulli scandalum præbuit Christus. Inde fuit vt phariseos eorum scandalizaret inuidia, qua Christi opera nequam aliter nisi iuxta sui affectus corruptionem poterant iudicare. Quando ergo dixerat, humilis ac mitis corde Iesus, qui erat obedientissimus Patri & legis obseruator obtemperantissimus, habitus est scandalosus transgressor legis ac superbus.

Præcatio pro obedientia & mansuetudine.

Plissime Domine Iesu Christe tribue nobis, nulla præbere scandala, nulla recipere, cui amore omnibus obedire, & aduersa omnia æquanimiter & mansuetissime tolerare, qui es benedictus in secula, Amen.

DE TESTAMENTI NOVI ET EUCHARISTIE
institutione. Theorema IV.

ARGVMENTVM.

Dominus noster Iesus Christus, licet omnium nosset futurum erga se defectionem scandalizationemque, multo magis erga se fidei ac charitatis extinctionem, ac nimiam ingratitude: amorem tamen suum erga suos cunctis semper, tum præcipue ex hoc mundo transiturus ad Patrem, signis clarioribus, verbis dulcioribus, maioribus promissis, potioribus beneficijs ostendit.

IESUS AMOREM SUUM ATQUE FIDELITATEM
semper quidem, ac potissimum priusquam transiret ex hoc mundo ad Patrem, vti erga suos declarauerit.

Concio IV.

Hic

Huius argumenti iterum duæ sunt partes : cuius partem posteriorem primo explicari operæ precium est, quo clarior tunc eluceat pars quæ hic ponitur prior. Primum igitur explanetur oportet, quomodo circa finem Dominus Iesus dilectionem suam erga suos clarius vehementiusq; ostenderit. Nam quod semper dilexerit, nulli esse reor ambiguum. Nisi enim ipse nos diligeret, quis nostrum viueret? Quotidie, omni hora, omni momento beneficijs sustentamur Christi. Vnde enim in nobis est, perseveratq; vita, nisi beneficio Dei? Et si mille adduceremus alias rationes naturales, causam tamen primam, vnamq; ac potissimam inuenire non est aliam, quam Deum. Huius beneficio, huius gratia est, quicquid in nobis boni est: imò quod sumus, ab ipso solo est. Huius beneficio habemus, quicquid habemus, nec aliam est inuenire rationem, quare hoc faciat, nisi quia diligit nos, & elegit ante cõstitutionem mundi. Amorem ergo quem semper habet ad nos, hunc manifestioribus quomodo ostenderit signis, verbis, promissionibus & beneficijs circa finem, necessario habemus monstrare. Quapropter eius verba, signa, & quæcunq; tunc operatus est, expendamus. Hæc licet singulos facerent articulos, singulosq; postularent sermones, tamen breuitatis causa in vnum coniungamus. Euangelium enim de Ihs non tacuit, vnde quæ dicturi sumus, adducemus. Itaq; post lotionem illam pedum discipulorum suorum compunctione & amore plenam, quam nemo absq; lachrymis potuit vidisse: quis enim sic potuisset videre oculis, Iesum Deum & Dei filium, ante singulorum pedes procumbere, illorum pedes lauare, extergere, & (quod putandum est) osculari? meritò Petrus hanc Christi humilitatem expauit, dicens: *Domine, tu mihi lauas pedes?* Scio quis sum. Peccator sum. Scio etiam quis sis. Deus meus es tu. Surge Domine, non possum sustinere hoc. *Non lauabis mihi pedes in æternum. Si non lauero te, ait Iesus, non habebis partem mecum.* Cito ad hanc vocem Petrus mutatur: & quod ante videbatur intolerabile, iam rogat vt fiat. Multo enim illi erat durius separari, quam lauari à Christo. Atq; idèd ne saltem hoc fiat vt separetur, hoc est, ne nullâ sit habiturus partem cum Christo, offert & manus & caput: atq; totum se lauandum, nedum pedes solos. At *qui lotus, inquit Dominus, in baptismo scilicet, non indiget iterum baptizari aut lauari:* opus tamen est illi vt lauet pedes, quia mundos non potest seruare suos pedes, hoc est, suos affectus quibus terram tangit, & pulueribus propterea necessum est vt inquinentur, ac lotionem egeant.

Post igitur lotionem illam maxima deuotissimâq; Christi humilitate insignem, recumbens iterum ad mensam Dominus, discipulos suos fecit venerabili lateri suo assidere: & eum quem præ cæteris familiarius suauiusq; diligebat, Ioannem (qui dilectionis Christi futurus erat testis non sperendus, videlicet postea dum Euangelium scriberet, dicens: *Cum Iesus dilexisset suos, in finem dilexit eos*) ad sinum suum recipit, supra pectus suum fecit recumbere, brachium super illo suum expandit: & somno dulcissimâ contemplationis immissa, in Diuinitatis suæ dulcissimâ, pulcherrimâ ac gaudiofissimâ lucem traxit profundissimam atq; clarissimam. Cæperunt subinde, suauissimo Iesu loquente, ergo omnes tenerrimi amoris verba, velut matris præ affectu nimio se continere non valentis, ab eodem emanare. Siquidem inter loquendum nunc quidem amicos, discipulos suos vocat: nunc rursus blandius de-

Beneficijs Christi omni nos merito sustentari.

Ephes. 1. Dilectionem suam erga nos quomodo clarius ostenderit Christus.

Ioan. 13.

Ioannes à Christo familiaris suauisq; dilectus. Ioan. 13. Amoris tenerrimi verba cuiusmodi Christus ad discipulos locutus sit.

mul-

- mulcendo, nominat filios. Nunciat suum ad illos amorem, & ad redamandum se illos potenter inuitat. Secreta Patris, utpotè amicis intimis, illis reuelat. Sermonem deniq; mellissimum illis contexuit, amore & consolatione plenum, quo certè suum indicat amorem, suamq; diligentiam, quo de sublimibus erudit, de futuris præmonet, de instantibus iamq; imminenti bus fruuit. Charitatem præcipit, de qua sepius repetendo quanti hanc faciat comonstrat: nec iniuria quidem, cum ipse, vt Ioannes dicit, Deus sit charitas. De hac loquens: *Hoc est, inquit, meum præceptum, vt diligatis inuicem.* Hanc quoque suæ militiæ dicit esse signum: *In hoc, inquit, cognoscent omnes quod estis discipuli, si dilectionem habueritis ad inuicem.* Ad patientiam malorumq; tolerantiam summopere exhortatus est, seipsum pro infirmorum confortatione exemplum ostendens: *Si, inquit, mundus vos odit, scitote quia priorem meo bis odio habuit. Non est discipulus super magistrum. Si me persecuti sunt, & vos persequentur.* Hortabatur ad perseverantiam, quia non relicturus esset eos orphanos, sed se rediturum, iterum illos ipsum visuros, iterum gauisuros. Non præterea eorum quo sui arctius imprimeret memoriam, nihil quod ad imitationem illos extimularet vehementius, nihil deniq; quod animi roboraret fortitudinem, apud illos intermisit. Addit autem ad hæc etiam promissa, eorum multa compleuit, quædam verò adhuc implenda perficiet. Neq; enim illa tempora (nascentis videlicet Ecclesiæ) tantum, verum etiam vsque in finem mundi respexit: nec solis Apostolis, sed nobis quoq; in illis locutus. Quæ autem promisit, sunt indeficiens erga illos sua dilectio, visitatio, consolatio, inhabitatio, quod eos non sit relicturus orphanos, quod mitteret eorum ractum, ipse quoq; ad illos rediret, & ad sui visitationem gaudio forentia eorum implenda. Promisit quoq; se cum Patre venturum, & apud eos mansionem facturum. Consolabatur deinde eos super orationibus eorum, quæ exauditurum se promisit: patriq; dilectionem qua illos amaret, nuncians. Quid multa? prædixit eis gaudium cordis futurum, pacem pectoris, dulcedinem fruitionemq; beatitudinis, cælestium possessionem gaudiorum, in exitu mo deniq; iudicio affectionem secum in iudicio ad iudicandum illis pollicens est. Roborauit præterea fidem eorum & facultatem confirmauit in miraculis & signis faciendis, nec tacuit eis assequutionem gloriosi fructus in prædicatione fidei, & electorum conuersione ac salute, aliq; complura, quæ ad illorum tunc pertinebant consolandam mœstitiam, tunc quidem illis promisit, sed postea etiam compleuit. Verùm tunc non promissa sola dedit, sed etiam contulit munera. Dedit enim illis sui potestatem, hoc est, super carne & sanguine suo, super corpore suo vero, cui diuina natura inseparabiliter est vnita. Constituit illos super corpore suo mystico. Dedit enim illis licet mortalibus cæli terræq; imperium. Dedit illis item principatum super reges & imperatores, super potestates & principatus terrestrium & infernorum. Constituit eos iudices seculi, commisit regni cælorum clauem, eorum iudicio ac diuina mundam subiecit vniuersum, sacerdotes illos ipsemet ordinauit: & superætorum omnium autoritatem confirmans, impresso illis caractere conuincit: fecit eos curiæ atq; politiæ suæ Christianæ magistrum, cancellarium, thesaurarium, præfectum, iudicem, duces, & (quo semel omnia complectar) in terris vicarios. Præter hæc omnia, quo amorosæ pietatis suæ sollicitudo

Ioan. 14.

1. Ioan. 4.
Ioan. 13.Exhortatio
Christi ad
patientiam
& perseue-
rantiam.
Ioan. 15.
Ioan. 14.Promissa
quædam à
Christo non
solum Apo-
stolis, sed et-
iam nobis
facta sunt.
Ioan. 14.
Ioan. 16.Ioan. 14. 15.
16. 17.
Consolatus
vt fuerit
Christus A-
postolos.
Matth. 19.Apostoli
quantis mu-
neribus sub-
limati sint
à Christo.

Lucæ 22.

Oratio Christi
ardentissima pro
suis electis.

Ioan. 17.

Charitas
Christi maxima in quo
nobis exhibit
a sit.

Matth. 18.

Corpus &
sanguinem
suum cur
Christus sub
sacramento
nobis reli-
querit.

Psalm. 110.

Eucharistiae
virtus & ex-
cellentia
quanta.

lis fieret manifestior, pro ipsis tum quando orabat, praesentibus atque audientibus, ad Patrem ardentissimam fudit orationem, cupiens indiuiduae eos Trinitati coniungi. Quamobrem Patrem rogauit a malo eos praeseruari, in bono conseruari, sanctificari in veritate, in veri luminis sanctificari claritate, per charitatem inter se, secumque ipso vnum fieri, in perfectione consummari: ad extremum rogabat, ut in gentibus conuertendis, in Dei filijs colligendis, faceret fructuosos. Sed nunquid haec omnia discipulis solis impartiri voluit? Haudquaquam, sed contulit eadem quoque futuris etiam electis suis, sacerdotibus & animarum pastoribus, multa item cunctis electis suis. Sed videte adhuc mirabilius atque grandius aliquod beneficium, indiciumque immensa charitatis, quod omnibus electis generatim exhibuit, in quo reuera prorsus incomprehensibilem, ne solum dicam maximam, excellentissimam ve, charitatem suam nobis omnibus indignis profudit. Siquidem vtilissimo beneficio indicioque dilectionis suae copiosissimo, se totum nobis contulit, quando corpus suum nobis in cibum, & sanguinem in potum praebuit: cunctisque usque ad consummationem seculi id ipsum in suae dilectionis memoriam sumendum instituit, atque in forma & specie sibi propria, licet recederet, sub Sacramento tamen & speciebus panis & vini, torus Christus, verus Deus & homo semper nobiscum manere voluit. Quare hoc? Certè ut suae passionis, ut suorum mirabilium, ut suorum beneficiorum, suaeque copiosissimae & feruentissimae dilectionis erga nos memoriam in nobis relinqueret, in nobis seruaret, quotidie refricaret, atque ad sui nos amorem indies renouaret. Ad haec ut nos in se transformaret, sibi incorporaret, sibi vniuer, atque cum suo spiritu, atque per eundem subinde cum Trinitate sancta nos vnum efficeret. Quod quantae sit dignationis, quantae charitatis, Christum nobis hoc facere, omnino est ineffabile: quantae verò sit vtilitatis, eis potissimè notum arbitror, qui beneficio hoc dignè videntur. Videntur autem dignè hi soli, quos misericordia diuina dignos facit, aut ceu dignos habet: nempe ij qui humiliter cum odio suorum peccatorum, & bona voluntate nunquam posthac scienter Dominum offendèdi, accedunt. Et quamuis quidam ex propriae infirmitatis experientia metuant se non perseveraturos in hac bona voluntate, si tamen bona voluntas bona manet, & quam diu manet, nihil eos impedit timor recidiui: quandoquidem peccare haudquaquam proponunt, licet continere se non diu posse timeant. Hi inquam in bona voluntate quamdiu constituti sunt, à Deo pro dignis habentur. Neminem tamen satis explicare posse arbitror, quae virtus in hoc Sacramento lateat, quia totum est ineffabile: & quicquid de illo dicitur, aut nihil dicitur, aut nunquam satis dicitur. Inde igitur sit hoc beneficium charitatis Christi commendatum, quod ingenium humanum sua excellentia superat, & doctissimos quoque mutos & elingues facit.

Iesus ingratitude à suis pro immensis beneficijs receperit.

Hac secunda parte argumenti declarata, prior pars quae nostram manifestat ingratitude, tractanda est. Vide enim quis sit, qui nobis haec omnia fecit, nempe Deus & Dominus noster Iesus Christus. Quare fecit? propter nimiam charitatem suam qua dilexit nos. Quibus haec beneficia contulit? nempe eis quos ingratos futuros sciebat. In eos inquam amoris benefi-

Partis altius Argu-
menti explicatio.
Roma, 5.

V

cia con-